

Ik wilde
dat het zo
was

Maar helaas is
het anders.....(:(

Jongen, 12 jaar

Hoe het was (rechts): Mijn moeder heeft haar handen voor haar gezicht, vader slaat haar.

Hoe ik het zou willen (links): een familieportret, maar helaas is het anders

RAAK

Routekaart

Ijselland

voor professionals

Meisje, 4 jaar

Ik ben bang voor bliksem

Ik heb 3 bedden getekend

groen = van mijn kleine zusje

roze = mijn bed

Bed met de bliksem is van papa en mama

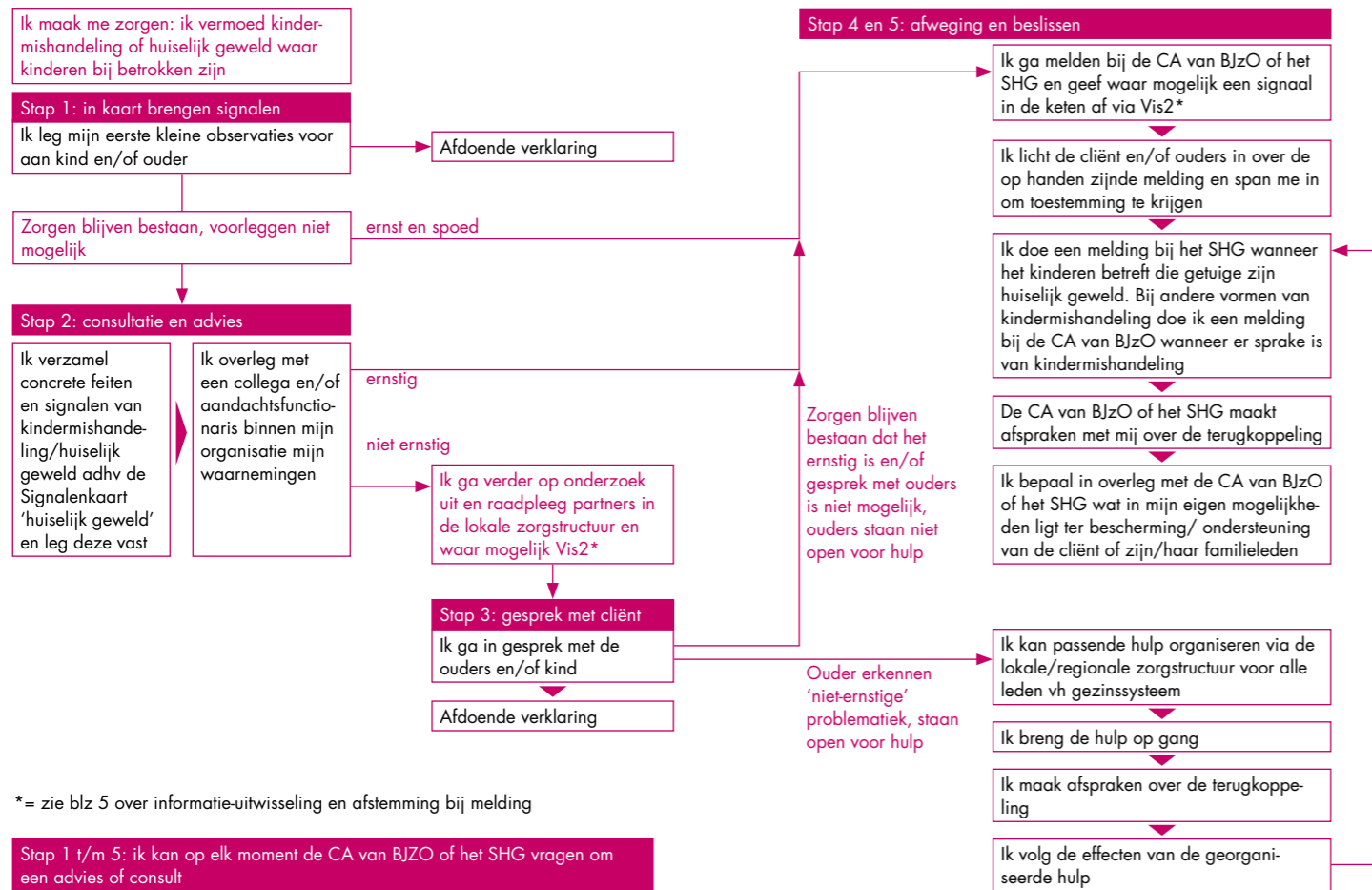
Als papa en mama ruzie hebben, gaan mijn zusje en ik bij elkaar in bed.

In bed van papa en mama zijn allemaal hekjes, want dan kunnen ze niet bij elkaar komen om ruzie te maken.

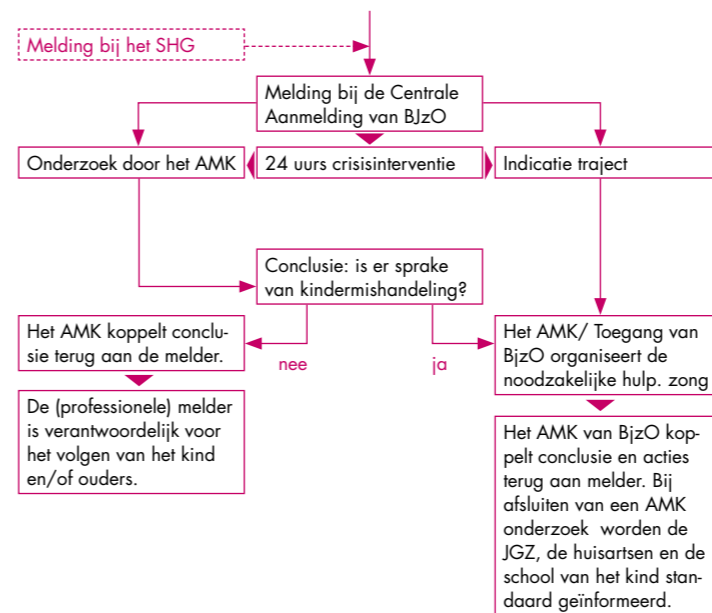
Ik wilde
dat het zo
was

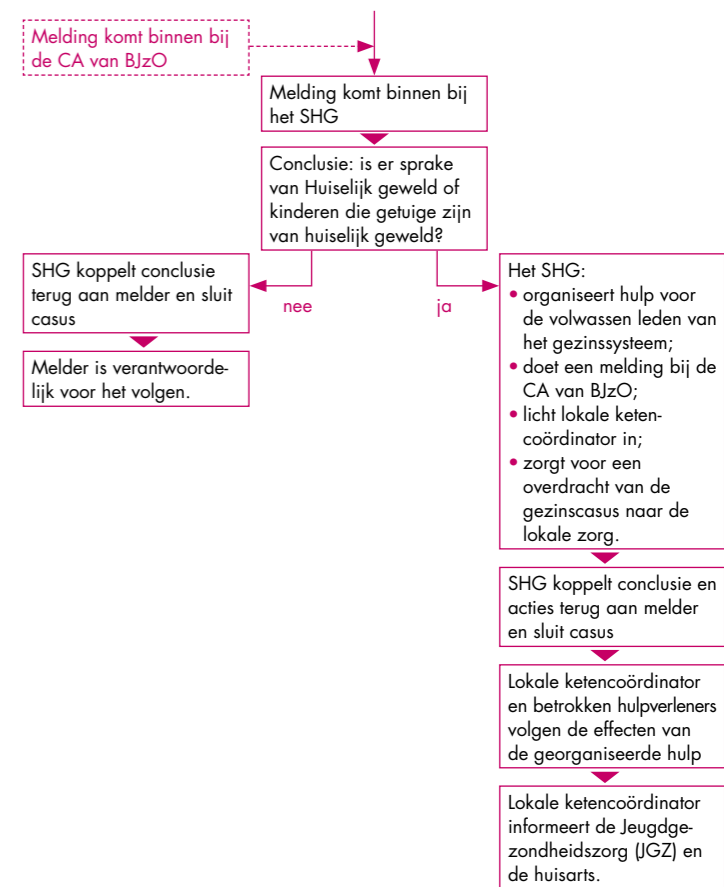
Route professionals tot melding

Route na melding kindermishandeling door professionals

Route na melding huiselijk geweld door professionals

Wie kan ik bellen?

Centrale Aanmelding (CA)

088 – 8567 800 (24 uur bereikbaar)

Bureau Jeugdzorg Overijssel (BJzO)/ Advies en Meldpunt
Kindermishandeling (AMK)

Op verzoek te bereiken via de CA:

Vertrouwensarts van Bureau Jeugdzorg Overijssel

Steunpunt Huiselijk Geweld Overijssel

0900 - 126 26 26

Wat kan ik doen richting kind en/of ouders?

- Stel de veiligheid van het kind voorop.
- Volg de routekaart, ook bij twijfel.
- Deel je zorg met andere directe collega's.
- Leg kleine zorgen al voor aan ouders en/of kind. Als je het gesprek aan gaat:
 - Leg je het doel van het gesprek uit;
 - Bespreek je de signalen, dat wil zeggen de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
 - Nodig je de cliënt uit om te reageren;
 - Pas na de reactie kom je met een interpretatie van wat je hebt gezien en gehoord en wat in reactie daarop verteld is.
- Vertel een kind dat om geheimhouding vraagt, dat je dat niet kunt doen, maar leg uit dat je met anderen gaat kijken hoe je het kind het beste kunt helpen, waarbij je het kind op de hoogte stelt van elke stap die je neemt.
- Kijk ook hoe het gaat met de andere kinderen in het gezin.

- Bied het kind een vertrouwde, veilige omgeving.
- Bij het op gang brengen van hulp: soms hebben ouders en/of het kind meer gesprekken nodig om te accepteren dat ze hulp nodig hebben. Gun ouders die tijd, mits de situatie dat toelaat.

“Bied het kind
een vertrouwde,
veilige omgeving”

- Informatie-uitwisseling: maak vooraf afspraken met ouders welke informatie de hulpverlening van jouw organisatie krijgt of welke informatie de hulpverlening aan jouw organisatie kan bieden.
- Afstemming bij melding: wanneer je een melding wilt doen bij de CA van BJzO of het SHG dien je als professional de op handen zijnde melding vooraf te bespreken met de cliënt en/of ouders. Leg uit dat je melding wilt doen, wat een melding voor de cliënt betekent en wat het doel van de melding is. Ga in gesprek over de bezwaren en kijk in hoeverre je er aan tegemoet kan komen. Blijven bezwaren van de cliënt overeind dan maak je een afweging: bezwaren tegenover noodzaak om een melding te doen.

Van contacten met de cliënt en/of ouders over de melding kun je als professional afzien:

- als de veiligheid van de cliënt, die van jezelf, of die van een ander in het geding is;
- als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt daardoor het contact met je zal verbreken.

Zie verder: basismodel meldcode 'kindermishandeling en huiselijk geweld'.

Wat moet ik niet doen richting kind en/of ouders?

- Zorgen stapelen.
- Het vermoeden of geheim voor jezelf houden.
- Ouders beschuldigen of veroordelen.
- “Waarom vragen” stellen aan kind of ouder.
- De mishandelingssituatie laten voortduren ter bescherming van jouw vertrouwensrelatie met het kind.
- Een kind geheimhouding beloven.
- Beloftes maken die je niet waar kunt maken.
- Je laten weerhouden hulpverlening op gang te brengen door wachtlijsten of nare ervaringen.

Waar vind ik meer informatie?

- **www.bjzo.nl**: de website van Bureau Jeugdzorg Overijssel.
Hier is meer (achtergrond)informatie te vinden over de centrale aanmeldprocedure bij BJZO. Ook de RAAK scholingsinventarisatie IJsselland en de digitale versie van de RAAK routekaart voor de regio IJsselland zijn op deze website te vinden (vanaf november 2010).
- **www.s-hg.nl**: de website van het Steunpunt Huiselijk Geweld voor de regio's Noord-Veluwe, IJssel-Vecht, Deventer en Twente.
Hier is meer (achtergrond)informatie te vinden over huiselijk geweld en het steunpunt zelf. Ook de RAAK scholingsinventarisatie en de digitale versie van de RAAK routekaart voor de regio IJsselland zijn op deze website te vinden (vanaf november 2010).
- **www.amk-nederland.nl**: de landelijke website van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling.

Begrippenlijst routekaart

Kleine observaties: kleine observaties betreffen signalen als hoofdpijn, angst en agressie die mogelijk duiden op dat er iets aan de hand is, maar niet altijd hoeven te duiden op kindermishandeling of huiselijk geweld.

Ernstig: (vermoeden van) actueel seksueel misbruik, kind dat over kindermishandeling vertelt, ernstige lichamelijke verwondingen waarvoor geen afdoende verklaring is, ernstige verwaarlozing, direct (dreigend) gevaar voor het kind, broertjes of zusjes en/of de ouder. Ernstig is een kind dat getuige is van huiselijk geweld, of hierover vertelt, of een actueel huiselijk geweld situatie waarbij veiligheid in geding is.

Spoed: er moet nu gehandeld worden.

Informatie verzamelen: het verzamelen van feitelijke informatie over bepaald gedrag van het kind of algemene achtergrondinformatie.

Belangrijk is om feitelijke informatie en signalen uit elkaar te houden, de status van hypothese te benoemen en om de bron te vermelden wanneer het informatie betreft van een ander.

Informerer bevoegd gezag: In geval van kindermishandeling door medewerker.

Vis2: Vangnet en Informatie SamenwerkingsSysteem.
Het digitale instrument dat in Overijssel wordt gebruikt om signaleren van dreigende problemen rond kinderen en jongeren vroegtijdig bij elkaar te brengen en op te vangen.

Vermoeden blijft: je vermoedt dat er sprake kan zijn van kindermishandeling.

Zorg blijft: je blijft zorgen houden en vindt hiervoor niet een afdoende verklaring.

Afdoende verklaring: de zorg over het kind is verdwenen.

Afspraken terugkoppeling: BJZO of het SHG maakt afspraken met de instelling bij wie je hulp op gang hebt gebracht over wie, wanneer, in welke situatie, waarover met elkaar en/of ouders en/of het kind contact opneemt.

Volgen van effecten hulpverlening: beschikbaar blijven voor het kind en contact opnemen met ouders, de instelling die hulp biedt of de CA van BJZO/SHG als er weinig verbeteringen optreden of als de situatie verslechtert.

De CA van BJZO: de Centrale Aanmelding van Bureau Jeugdzorg Overijssel. Alle vragen en meldingen lopen via de Centrale Aanmelding, ook voor wat betreft kindermishandeling.

“Stel de
veiligheid van
het kind voorop”

Wanneer is er sprake van 'advies vragen over' en wanneer van 'melden van' kindermishandeling?

SHG: Steunpunt Huiselijk Geweld.

JGZ: Jeugdgezondheidszorg.

Ketencoördinator huiselijk geweld: ook wel lokale procesmanager, ketenregisseur of netwerkregisseur genoemd. De lokale ketencoördinator huiselijk geweld is onder meer verantwoordelijk voor het monitoren van de casus 'huiselijk geweld' nadat de overdracht heeft plaatsgevonden door de crisis SHG.

Advies

De medewerker van de Centrale Aanmelding (CA) van Bureau Jeugdzorg Overijssel (BJzO) of van het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en de beller schatten samen de situatie in. Waarom maakt hij of zij zich zorgen? Hoe kan de beller zelf meer duidelijkheid krijgen over het welzijn van het kind? Kan hij of zij iets doen om het kind en de ouders te steunen? De beller krijgt advies en blijft zelf verantwoordelijk voor het ondernemen van verdere stappen. BJzO legt geen persoonsgegevens van het gezin vast, alleen de naam van de adviesvrager. Het advies blijft 1 jaar bewaard.

Consult

De medewerker van de Centrale Aanmelding van BJzO of van het SHG kan de beller ondersteunen bij het uitvoeren van een advies. Dit noemt BJzO een consult. Zo'n advies kan bijvoorbeeld zijn: bespreek uw zorgen met de ouders. Na afloop wordt er een afspraak gemaakt tussen

de consultvrager en de CA-medewerker om nogmaals contact te hebben. Ook bij een consult legt BJzO geen persoonsgegevens van het gezin vast. Het consultadvies blijft 1 jaar bewaard.

Melding

De beller doet een melding van kindermishandeling indien er sprake is (een van onderstaande situaties of een combinatie daarvan):

- van een acute situatie;
- van een ernstige situatie;
- van het niet zelf kunnen organiseren van passende hulp;
- dat een gesprek met ouders niet mogelijk is en/of de ouders niet open staan voor hulp;
- dat de effecten van de zelf georganiseerde hulp uit blijven.

In overleg met de beller besluit de medewerker van de Centrale Aanmelding van BJzO dat een AMK-onderzoek nodig lijkt. Vanaf dit moment gaat het om een melding van vermoedens en/of signalen van kindermishandeling en neemt BJzO de verantwoordelijkheid over. Het BJzO onderzoekt of het inderdaad om kindermishandeling gaat en zo ja, welke hulp het gezin nodig heeft.

Colofon

Deze routekaart is ontwikkeld door de regiocoördinator aanpak kindermishandeling IJsselland (Natalie Bremmer), Bureau Jeugdzorg Overijssel en het Steunpunt Huiselijk Geweld in opdracht van de gemeente Zwolle. De routekaart is mede gebaseerd op instrumenten en protocollen uit andere RAAK regio's en afspraken en convenanten uit de regio IJsselland.

De routekaart mag gekopieerd worden. Indien men (delen van) de tekst wil overnemen voor een eigen protocol, artikel of boek, of tekst wil toevoegen aan het protocol, dient dit protocol als bron te worden vermeld. (Bron: RAAK Routekaart IJsselland voor professionals die werken met kinderen tot 23 jaar en/of (aankomende) ouders, 2010: Zwolle.

Uitgangspunt bij (gedeeltelijke) overname van tekst is dat een protocol/meldcode of routekaart kindermishandeling zo laagdrempelig mogelijk wordt verspreid, waarbij instellingen bij verspreiding geen winstoogmerk mogen

hebben en hiervoor geen kosten in rekening mogen brengen bij de gebruiker.

Tekeningen van het RAAK beeldmerk: de afdeling Preventie van de organisatie Dimence verzorgt groepen voor kinderen die getuige zijn geweest van geweld tussen hun ouders. Kinderen leren hier hun gevoelens over de ervaringen met geweld te uiten, ontmoeten lotgenoten en leren omgaan met hun gevoelens zoals boosheid. Dit doen ze onder andere door te tekenen.

Twee van de tekeningen zijn (met toestemming van de ouders) verwerkt in het beeldmerk.

De vormgeving en het beeldmerk van de routekaart mag niet voor andere doeleinden dan voor RAAK doeleinden worden gebruikt en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Zwolle.

Aan de inhoud van deze uitgave kunt u geen rechten ontle-
nen. Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd
kan voor de afwezigheid van (druk) fouten en onvolledig-
heden niet worden ingestaan en aanvaarden de auteurs
deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp beeldmerk en vormgeving: Christiaan Wever,
gemeente Zwolle.

Realisatie drukwerk: repro, gemeente Zwolle.

